

Crna Gora

DECENIJA
OBNOVE
NEZAVISNOSTI
HILJADU GODINA
DRŽAVNOSTI
2016

Da je vječna Crna Gora

Vlada Crne Gore
Zavod za statistiku

Generisane količine otpada iz industrije, 2015. godina

Saopštenje sadrži izabrane statističke podatke o generisanim i tretiranim količinama otpada iz industrije u 2015. godini. Otpad iz industrije obuhvata sektore: B (Rudarstvo); C (Prerađivačka industrija); D (Snabdijevanje el.energijom, gasom i parom) i E (Snabdijevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti).

U 2015. godini sektori industrije u Crnoj Gori generisali su 764 540 tona otpada. Od ukupno 764 540 tona generisanog otpada u industriji, sektor Rudarstvo generisao je 287 541 tona, tj. 37,6%; sektor Prerađivačka industrija 54 958 tona, tj. 7,2%; sektor Snabdijevanje električnom energijom, gasom i parom 414 188 tona, tj. 54,2% i sektor Snabdijevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti 7 853 tona, tj. 1,0%.

Po sektorima odnos neopasnog i opasnog otpada kretao se: sektor Rudarstvo (opasni otpad skoro 100%), sektor Prerađivačka industrija (neopasni otpad 93,3%, opasni otpad 6,7%), sektor Snabdijevanje električnom energijom, gasom i parom (neopasni otpad skoro 100%) i sektor Snabdijevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti (neopasni otpad 98,6%, opasni otpad 1,4%).

Od ukupno generisanog i skladištenog otpada u iznosu od 808 203 tone u 2015. godini, preduzeća u oblasti industrije sopstveno su obradila 766 585 tona otpada, od toga sopstveno su preradila 1,2% otpada, odstranila 98,0% i privremeno skladištila 0,8% otpada. Izvezla su 6 530 tona otpada, a ostale količine (35 088 tona) predala su drugim preduzećima u Crnoj Gori.

Kod sopstvene prerade najzastupljenija operacija je zatrpavanje sa 54,1%, zatim reciklaža sa 30,9%, i spaljivanje sa 15,0%. Na vlastita odlagališta preduzeća iz oblasti industrije u 2015. godini su odložila približno 34 000 tone otpada.

Industrijska preduzeća u Crnoj Gori u 2015. godini direktno su izvezla 6 530 tona otpada, od čega, 42,6% čini otpad od ambalaže; 35,4% otpad iz prerade drveta; 16,6% metali; 3,1% otpadni papir i 2,3% anode.

Tabela 1. Generisani industrijski otpad prema sektorima, 2015. godina

	u tonama				
	Rudarstvo	Prerađivačka industrija	Snabdijevanje el.energijom, gasom i parom	Snabdijevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti	Ukupno
Neopasni otpad	780	51 289	414 086	7 746	473 901
Opasni otpad	286 761	3 669	102	107	290 639
UKUPNO	287 541	54 958	414 188	7 853	764 540

Tabela 2. Generisani industrijski otpad prema grupama Kataloga otpada, 2015. godina

Stvorena količina otpada		Neopasni, tona	Opasni, tona	Ukupno, tona
01	Otpadi koji potiču od istraživanja, iskopavanja iz rudnika ili kamenoloma, i fizičkog i hemijskog tretmana minerala	3 988	286 698	290 686
02	Otpadi iz poljoprivrede, hortikulture, akvakulture, šumarstva, lova i ribolova, pripreme i prerade hrane	7 885	-	7 885
03	Otpadi od prerade drveta i proizvodnje papira, kartona, pulpe, panela i namještaja	6 754	101	6 855
04	Otpadi iz kožne, krznarske i tekstilne industrije	1	-	1
05	Otpad od rafinisanja nafte, prečišćavanja prirodnog gasa i pirolitičkog tretmana uglja	-	-	-
08	Otpadi od izrade, formulacije, pribavljanja i upotrebe premaza (boje, lakovi i staklene glazure), lijepkovi, zaptivači i štamparska mastila	-	2	2
10	Otpadi iz termičkih procesa	420 873	2 483	423 356
11	Otpadi od hemijskog tretmana površine i premazivanja metala i drugih materijala; hidrometalurgija obojenih metala	-	3	3
12	Otpadi od oblikovanja i fizičke i mehaničke površinske obrade metala i plastike	1 107	24	1 131
13	Otpadi od ulja i ostataka tečnih goriva (osim jestivih ulja i onih u grupama 05, 12 i 19)	-	261	261
14	Otpadi od organskih supstanci koje se koriste kao rastvarači, sredstva za hlađenje i kao pogon za letilice (osim u grupama 07 i 08)	-	2	2
15	Otpadi od ambalaže; apsorbenti, krpe za brisanje, materijali za filtriranje i zaštitne tkanine, ako nije drugačije specificirano	6 303	81	6 384
16	Otpadi koji nijesu drugačije specificirani u katalogu	7 281	853	8 134
17	Građevinski otpad i otpad od rušenja (uključujući i iskopanu zemlju sa kontaminiranih lokacija)	7 060	3	7 063
18	Otpadi od zdravstvene zaštite ljudi i životinja i/ili s tim povezanog istraživanja (isključujući otpad iz kuhinja i restorana koji ne dolazi od neposredne zdravstvene zaštite)	23	-	23
19	Otpadi iz objekata za obradu otpada, pogona za tretman otpadnih voda dalje od lokacije proizvodnje i pripremu vode namijenjene ljudskoj upotrebi i vode za industrijsku upotrebu	6 455	120	6 575
20	Opštinski otpadi (kućni otpad i slični komercijalni i industrijski otpadi), uključujući odvojeno sakupljene frakcije	6 171	8	6 179
UKUPNO		473 901	290 639	764 540

Tabela 3. Generisani industrijski otpad prema Statističkoj klasifikaciji otpada, 2015. godina

Opis - Vrste otpada EWC/Stat Version 4	Karakter otpada ¹	Rudarstvo, tona	Prerađivačka industrija, tona	Snabdijevanje električnom energijom, gasom i parom, tona	Snabdijevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i sl. aktivnosti, tona	
01.12	Nehalogenovani upotrijebljeni rastvarači	1	0	2	-	-
01.21	Kiseli otpad	1	-	0	-	-
01.24	Drugi zaslanjeni otpad	1	-	1 176	-	-
01.31	Korišćena motorna ulja	1	51	7	1	5
01.32	Druga korišćena ulja	1	0	214	8	0
02.12	Neiskorišćeni lijekovi	0	-	23	-	-
02.13	Boje, lakovi, mastila i ljepkovi	1	-	1	1	-
02.14	Drugi otpad hemijskih preparata	0	-	-	-	0
02.14	Drugi otpad hemijskih preparata	1	0	0	-	-
02.21	Otpad eksploziva i pirotehničkih sredstava	1	-	0	-	-
02.22	Otpad municije	1	-	0	-	-
02.33	Ambalažni materijal zagađen opasnim materijama	1	2	0	-	-
03.11	Katran i karbonizovani otpadi	0	-	4 208	-	-
03.12	Mulj od emulzija ulje/voda	1	-	0	-	0
03.14	Iskorišćeni filtracioni materijali i upijajući materijali (absorbenti)	0	0	0	-	-
03.14	Iskorišćeni filtracioni materijali i upijajući materijali (absorbenti)	1	0	79	-	0
03.21	Muljevi iz industrijskih procesa i tretman otpadnih voda	0	-	3 978	-	-
03.21	Muljevi iz industrijskih procesa i tretman otpadnih voda	1	-	3	-	-
03.22	Muljevi koji sadrže ugljovodonike	1	-	2	-	101
03.31	Muljevi i tečni otpad iz tretmana otpada	1	-	15	-	-
06.11	Otpad od obojenih metala i otpaci	0	692	259	36	262
06.23	Ostali otpad od aluminijuma	0	-	1 707	36	-
06.24	Otpad od bakra	0	-	3 153	16	2
06.26	Otpad od drugih metala	0	1	912	0	-
06.31	Metalna ambalaža napravljena od različitih metala	0	-	36	-	0
06.32	Drugi miješani metalni otpad	0	-	927	1	66
07.11	Ambalaža od stakla	0	-	509	-	-
07.12	Drugi stakleni otpad	0	-	234	-	-
07.21	Ambalaža od papira i kartona	0	-	3 989	-	489
07.23	Drugi papirni i kartonski otpad	0	-	345	-	4
07.31	Polovne gume	0	21	452	-	3
07.41	Ambalažni otpad od plastike	0	-	160	-	804
07.42	Drugi plastični otpad	0	-	59	-	2
07.51	Ambalaža od drveta	0	-	3	-	-
07.52	Drvena strugotina (piljevina i strugotina)	0	0	3 121	-	-
07.52	Drvena strugotina (piljevina i strugotina)	1	-	101	-	-

1) 1-opasni otpad; 0-neopasni otpad

Tabela 3. Generisani industrijski otpad prema Statističkoj klasifikaciji otpada, 2015. godina

/nastavak/

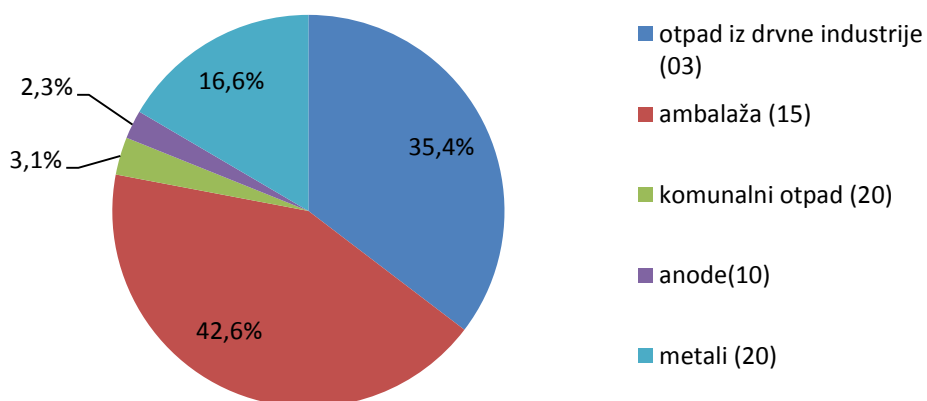
	Opis - Vrste otpada EWC/Stat Version 4	Karakter otpada ¹	Rudarstvo, tona	Prerađivačka industrija, tona	Snabdijevanje električnom energijom, gasom i parom, tona	Snabdijevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i sl. aktivnosti, tona
07.53	Drugi otpad od drveta	0	-	3 620	-	-
07.62	Raznovrsni tekstilni otpad	0	-	0	-	-
07.63	Otpad od kože	0	-	1	-	-
08.12	Druga odbačena vozila	1	-	-	44	-
08.23	Druga odbačena električna i elektronska oprema	0	-	0	13	-
08.23	Druga odbačena električna i elektronska oprema	1	-	7	42	-
08.41	Otpadne baterije i akumulatori	0	-	132	-	-
08.41	Otpadne baterije i akumulatori	1	10	3	-	1
08.43	Druge odbačene mašine i djelovi opreme	1	0	16	-	-
09.11	Otpad životinjskog porijekla iz pripreme hrane i proizvoda	0	-	5 517	-	-
09.12	Miješani otpad iz pripreme hrane i proizvoda	0	-	6	-	-
09.21	Zeleni otpad	0	-	245	-	1
09.22	Otpad biljnog porijekla iz pripreme hrane i proizvoda	0	-	1 038	-	-
09.31	Životinjski izmet urin i đubre	0	-	416	-	-
10.11	Otpad iz domaćinstva	0	65	4 308	-	63
10.21	Miješani ambalažni otpad	0	1	312	-	-
10.22	Drugi miješani i nerazvrstani materijali	0	-	2 604	-	424
10.22	Drugi miješani i nerazvrstani materijali	1	-	-	3	-
10.32	Drugi sortirani ostaci	1	-	-	3	-
11.11	Muljevi iz tretmana komunalnih otpadnih voda	0	-	-	-	4 613
11.41	Sadržaj septičkih jama	0	-	-	-	114
12.11	Otpad od betona cigli i gipsa	0	-	319	-	-
12.13	Miješani građevinski otpad	0	-	-	0	-
12.31	Otpad od prirodnih mineralnih materijala	0	-	3 988	-	71
12.31	Otpad od prirodnih mineralnih materijala	1	286 698	-	-	-
12.41	Otpad od prečišćavanja dimnih gasova	1	-	723	-	-
12.42	Šljaka i pepeo iz termalne prerade i sagorijevanja	0	-	38	413 984	-
12.42	Šljaka i pepeo iz termalne prerade i sagorijevanja	1	-	584	-	-
12.52	Otpad od vatrostalnih materijala	0	-	3 376	-	-
12.52	Otpad od vatrostalnih materijala	1	-	734	-	-
12.61	Zemljište	0	-	-	-	463
12.71	Bagorovanje	0	-	-	-	365
12.81	Otpad iz tretmana voda	0	-	1 296	-	-
	UKUPNO		287 541	54 958	414 188	7 853

1) 1-opasni otpad; 0-neopasni otpad

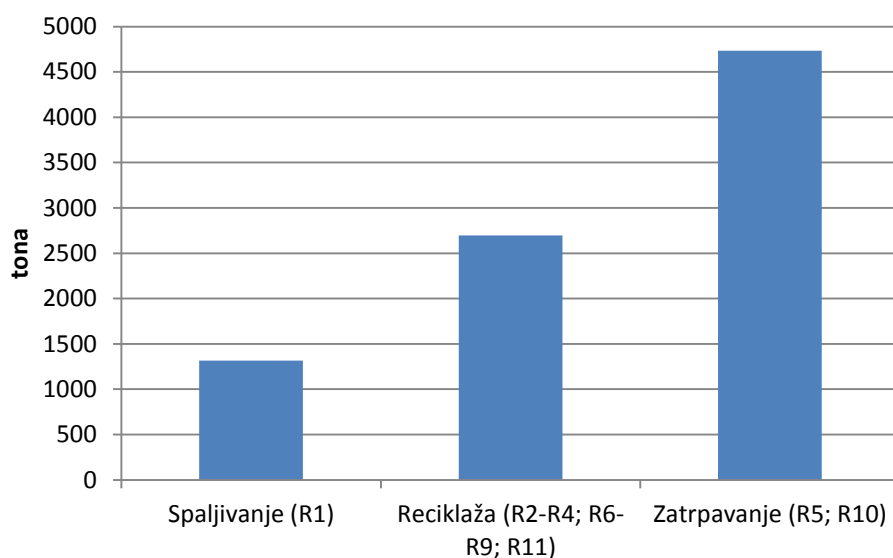
Tabela 4. Tretman otpada u industrijskim preduzećima, 2015. godina

	u tonama				
	Sopstvena prerada i odstranjivanje	Privremeno skladištenje	Predato drugome u Crnoj Gori	Izvezeno iz Crne Gore	Ukupno
Neopasni otpad	464 362	5 056	34 707	6 530	510 655
Opasni otpad	295 828	1 339	381	-	297 548
UKUPNO	760 190	6 395	35 088	6 530	808 203

Grafik 1. Izvoz industrijskog otpada, 2015. godina

Grafik 2. Postupci obrade industrijskog otpada, 2015. godina

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

Podaci o industrijskom otpadu za 2015. godinu prikupljeni su "Statističkim istraživanjem o stvorenom otpadu u industriji". U istraživanju se prvenstveno primjenjuje izvještajni metod, a sa geografskog aspekta obuhvaćeni su poslovni subjekti koji svoju proizvodnu djelatnost obavljaju na cjelokupnoj teritoriji Crne Gore. Istraživanjem su obuhvaćeni svi poslovni subjekti sa 10 i više zaposlenih, čija je osnovna djelatnost definisana u sektorima B-Rudarstvo; C-Prerađivačka industrija, D-Snabdijevanje električnom energijom, gasom i parom i E-Snabdijevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti, tj. oblasti 05-39 Klasifikacije djelatnosti 2010.

Podaci o industrijskom otpadu od 2014. godine obrađuju se prema novoj metodologiji (uveđeni su novi statistički metodi, shodno Regulativi EC 2150/2002) u cilju dobijanja sveobuhvatnih i međunarodno uporedivih podataka i nijesu uporedivi sa podacima iz prethodnih godina.

Za prikupljanje podataka korišćen je Pravilnik o katalogu otpada i klasifikaciji otpada („Sl. list Crne Gore“, br. 59/13 od 26.12.2013.) koji je usklađen sa evropskom listom otpada (LoW) i sadrži više od 800 vrsta otpada sistematizovanog prema svojstvima i mjestu nastanka u 20 grupa.

Od tih 20 grupa veći dio se zasniva na djelatnostima u kojima otpad nastaje, dok se neke grupe zasnivaju na materijalima ili procesima.

Otpad je definisan šifrom od 6 brojeva, gdje prve dvije šifre čine grupu a druge dvije pod-grupe otpada. Opasni otpadi u Katalogu otpada označeni su sa *.

Katalog otpada, (LoW) je popis otpada prema svojstvima i mjestu nastanka, razvrstan na grupe, podgrupe i vrste otpada sa djelatnostima čijim obavljanjem se proizvodi otpad.

Statistički katalog otpada (EWC-Stat) je popis otpada prema materijalu. Razvrstan je na 51 vrstu otpada i podijeljen na opasni i neopasni. Međunarodno izvještavanje o otpadu vrši se u skladu sa Statističkim katalogom otpada (EWC-Stat).

Otpad je svaka materija ili predmet koju je imalac odbacio, namjerava da odbaci ili je dužan da odbaci u skladu sa zakonom.

Proizvođač otpada je izvorni proizvođač otpada ili svako lice koje obavlja prethodnu obradu, miješanje ili druge postupke kojima se mijenja svojstvo ili sastav otpada.

Industrijski otpad je otpad koji nastaje u proizvodnim procesima u industriji i zanatstvu, a razlikuje se od komunalnog otpada po svom sastavu i karakteristikama.

Opasni otpad je otpad koji sadrži elemente ili jedinjenja koja imaju jedno ili više od sljedećih opasnih svojstava: eksplozivnost, reaktivnost, zapaljivost, nadražljivost, štetnost, toksičnost, infektivnost, kancerogenost, korozivnost, mutagenost, teratogenost, ekotoksičnost, svojstvo nagrizanja i svojstvo otpuštanja otrovnih gasova hemijskom ili biološkom reakcijom i osjetljivost/razdražljivost, kao i otpad iz kojeg, nakon odlaganja, može nastati druga materija koja ima neko od opasnih svojstava.

Neopasni otpad je otpad koji po sastavu i svojstvima nema neku od karakteristika opasnog otpad

Broj saopštenja: **108**

Podgorica, 10. jun 2016. godine

Izdaje i štampa **Zavod za statistiku Crne Gore (MONSTAT)**

81000 Podgorica, IV Proleterske br.2, telefon (+382) 20 230-811; telefaks (+382) 20 230-937

Saopštenje pripremio:

Odsjek statistike životne sredine i šumarstva

e-mail: contact@monstat.org

Prilikom korišćenja ovih podataka navesti izvor
